

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

Науково – навчальний інститут міжнародних відносин
і соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

дисципліни

Вступ до перекладознавства

Київ
2018 р

Підготовлено професором кафедри іноземної філології та перекладу
Баховим І.С.

Затверджено на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу

(протокол № 1 від 29 серпня 2018 р.)

Схвалено вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Навчальна програма дисципліни «Вступ до перекладознавства»– К.: МАУП,
2018.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни «Вступ до перекладознавства»вказівки до самостійної роботи, форми поточного та підсумкового контролю, питання для самостійного опрацювання, питання для самоконтролю, а також список літератури.

Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2018 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

“Вступ до перекладознавства” є однією з провідних теоретичних дисциплін, які вивчаються впродовж усього періоду навчання студентів філологів. В основу курсу покладено досягнення сучасної лінгвістичної думки щодо проблем впливу екстралінгвістичних чинників, і в першу чергу соціальних та історичних, на розвиток мови, механізму розвитку мовних систем, синхронії та діахронії мовних явищ, взаємозв’язку та взаємодії окремих підсистем, системного підходу до опису мовних явищ, кореляції кількісних та якісних чинників, ролі екстралінгвістичних факторів на переломних етапах розвитку мови тощо.

Мета курсу “Вступ до перекладознавства”— розкрити загальні питання теорії перекладу, сформувані у студентів філологів фахове уявлення про дану філологічну дисципліну, що акцентує увагу на розпізнаванні та адекватному перекладі змістових, стилістичних, соціолінгвістичних, прагматичних й психолінгвістичних особливостей оригіналу й перекладу, враховує лінгвістичні та екстралінгвістичні фактори.

Основні завдання дисципліни:

- розкрити основні теоретичні положення дисципліни;
- підвищити загальноосвітній рівень студентів і філологічну підготовку;
- прищепити навички самостійної роботи з лінгвістичним матеріалом, що вивчається в курсах “Вступ до мовознавства”, “Теорія та практика перекладу”, “Лінгвокраїнознавство”, граматики, фонетики англійської та української мов;
- навчити студентів анотаційному, реферативному, літературному перекладу різножанрових текстів.

Контрольні завдання складено згідно із вимогами до знань студентів-філологів, передбачених навчальною програмою курсу “Вступ до перекладознавства”, з урахуванням необхідного обсягу опанування ними навчального матеріалу з дисципліни.

Завданням лекцій є ознайомлення студентів з загальнотеоретичними та методичними питаннями перекладу, засобами еквівалентного перекладу різних мовних одиниць, явищ англійської мови українською мовою, лексико-граматичними, семантичними, а також стилістичними аспектами перекладу.

Ціль практичних занять – сформувати у студентів навички адекватного двостороннього перекладу, та навчити їх методам підвищення якості своєї лінгвокультурологічної та комунікативної компетенції.

**Тематичний план
ДИСЦИПЛІНИ
“ВСТУП ДО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА”**

№ п о р .	<i>Назва змістового модуля та теми</i>
	Змістовий модуль I
1	. Предмет, завдання і значення курсу. Короткий огляд історії відчизняного і зарубіжного перекладознавства.
2	. Сутність перекладу. Моделі процесу перекладу.
3	Еквівалентність та її види.
4.	Еквівалентний та адекватний переклад
	Змістовий модуль II
5	. Переклад як текст.
6	Основні функціонально-стильові типи текстів.
7	Суспільно інформативні та художні типи текстів.
8	Наукові та релігійні типи текстів
	Змістовий Модуль III
9	. Семантичні аспекти перекладу. Дефініція слова та значення в теорії перекладу.
10	. Інформативний об'єм слова.
11	. Види перекладацьких відповідностей.
	Змістовий Модуль IV
12	. Фонові знання та імпліцитна інформація.
13	. Лексика, що містить фонову інформацію. Типи реалій.
14	. Способи перекладу слів реалій.
	Змістовий Модуль V
15	Архаїзми, історизми. Способи їх перекладу.
16	Неологізми, окаяніалізми та способи їх перекладу.
17	Сленгізми, жаргонізми та способи їх перекладу.
18	Професіоналізми та терміни. Особливості їх перекладу.

Всього аудиторних годин 54, лекційних годин 36.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ
“ВСТУП ДО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА”
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Тема 1 Предмет, завдання і значення курсу. Короткий огляд історії відчизняного і зарубіжного перекладознавства.

Мета: ознайомити студентів з предметом, завданнями і значенням курсу, з історією і сучасністю перекладознавства.

Питання до обговорення.

1. Предмет, завдання і значення навчальної дисципліни ”Вступ до перекладознавства.”
2. Місце перекладознавства серед інших гуманітарних дисциплін.
3. Роль перекладу в розвитку світової культури і взаємозбагаченні культур.
4. Переклад у сучасному світі.
5. Короткий огляд історії вітчизняного перекладознавства.
6. Короткий огляд історії зарубіжного перекладознавства.

Література: а) основна [1;4;12-14;21-23;25;27];

б) додаткова [3;11;15-18].

Тема 2. Сутність перекладу. Моделі процесу перекладу.

Мета: визначити поняття „переклад” та познайомити з сучасними моделями процесу перекладу.

Питання до обговорення.

1. „Переклад” як одне з основних понять перекладознавства, його найхарактерніші та найсуттєвіші ознаки.
2. Ситуативна та семантичні моделі перекладу.
3. Трансформаційна модель перекладу.
4. Модель закономірних відповідностей.
5. Комунікативно-функціональна модель перекладу.
6. Інформативна модель.

Література: а) основна [1;3;4;11-15;21];

б) додаткова [22-27].

Тема 3. Еквівалентність та її види.

Мета: визначити поняття „еквівалентність”, „інваріант” та познайомити з рівнями еквівалентності.

Питання до обговорення.

1. Еквівалентність та її рівні.
2. Поняття інваріанту, різновиди інваріантів.
3. Поняття контекстуальної заміни.
4. Теорія рівней еквівалентності.

Література: а) основна [3;4;11-15;17;21];

б) додаткова [16; 23;25].

Тема 4. Еквівалентний та адекватний переклад.

. Мета: визначити поняття „еквівалентний переклад”, „адекватний переклад”.

Питання до обговорення.

1. Еквівалентний переклад та його особливості.
2. Адекватний переклад та його особливості.
3. Українські лінгвісти та їх точка зору стосовно питання адекватності й еквівалентності.
4. Аналіз зразків перекладу текстів, що ілюструють адекватний переклад.
Література: а) основна [3;4;11-15;17;21];
б) додаткова [16; 23;25].

Тема 5. Переклад як текст. .

Мета: ознайомити студентів з компонентами тексту та видами змісту тексту.

Питання до обговорення

1. Переклад як текст.
2. Вимоги до тексту перекладу.
3. Роль підтексту та імплікацій при перекладі.
4. Поняття пресупозиції.

Література: а) основна [3;4;11-15;17;21];
б) додаткова [16; 23;25].

Змістовий Модуль2

Тема 6. Основні функціонально-стильові типи текстів.

Мета: ознайомити студентів з функціонально - стильовими типами тексту.

Питання до обговорення

1. Визначення поняття стиль.
2. Класифікація функціонально-стильових типів тексту.
3. Розмовні тексти та їх лексико стилістичні особливості.
4. Офіційно-ділові тексти та їх лексико стилістичні особливості.

Література: а) основна [3;4;11-15;17;21];
б) додаткова [16; 23;25].

Тема 7. Суспільно інформативні та художні типи текстів.

Мета: ознайомити студентів з суспільно інформативними та художніми функціонально - стильовими типами тексту.

Питання до обговорення

1. Суспільно-інформативні тексти та їх лексико стилістичні особливості.
2. Стиль британської qualitypress.
3. Стиль американських інформаційних повідомлень та opinionarticles.
4. Художні тексти та їх лексико стилістичні особливості.

Література: а) основна [3;4;11-15;17;21];
б) додаткова [16; 23;25].

Тема 8. Наукові та релігійні типи текстів.

Мета: ознайомити студентів з науковими та художніми функціонально - стилевими типами тексту.

Питання до обговорення

1. Наукові тексти та їх лексико стилістичні особливості.
2. Різновиди наукових текстів та їх терміносистем.
3. Релігійні тексти та їх лексико стилістичні особливості.
4. Різновиди релігійних текстів та їх терміносистем.

Література: а) основна [3;4;11-15;17;21];
б) додаткова [16; 23;25].

Змістовий Модуль3

Тема 9. Семантичні аспекти перекладу. Дефініція слова та значення в теорії перекладу

Мета: визначити поняття „денотативне значення,” „сигніфікативне значення”, „конотативне значення”, „слово”, „інформація.”

Питання до обговорення

1. Денотативне, сигнікативне та конотативне значення.
2. Поняття „слово” у сучасному перекладознавстві.
3. Поняття еквіваленту. Різновиди еквівалентів.
4. Поняття „інформація” та доцільність його вживання у сучасному перекладознавстві.
5. Практичні завдання і вправи.

Література: а) основна [2;3;4;11-16;25];
б) додаткова [4; 17;18;21;22].

Тема 10. Інформативний об'єм слова

Мета: ознайомити студентів з інформативною структурою слова

Питання до обговорення

1. Поняття „екстралінгвістичної ” та „лінгвістичної” інформації”.
2. Види екстралінгвістичної інформації.
3. Константа та okazіональна інформація.
4. Види okazіональної інформації
5. Важливість алюзивної інформації
6. Практичні завдання і вправи.

Література: а) основна [2;3;4;11-16;25;27];
б) додаткова [4; 17;18;21;22;26].

Тема 11. Види перекладацьких відповідностей

Мета: ознайомити студентів з різними видами перекладацьких відповідностей, що розрізняються по способу співвіднесення, по характеру функціонування, по об'єму інформації та по формі.

Питання до обговорення

1. Еквівокабульні та нееквівокабульні перекладацькі відповідності.
2. Повні та неповні еквіваленти.
3. Відсутність кореляції смислового та емоційно-експресивного характеру.
4. Відсутність кореляції соціолінгвістичного та фонового характеру.
5. Константі та okazіональні відповідності.
6. Прямі, синонімічні, гіпо-гіперонімічні, дескриптивні, функціональні та престаційні відповідності.

Література: а) основна [2;3;4;11-16;25;27];

б) додаткова [17;18;21;22;26].

Змістовий Модуль4

Тема 12 Фонові знання та імпліцитна інформація

Мета: визначити поняття „фонові знання”, „імплікація”, „імпліцитна інформація”

Питання до обговорення

1. Пресупозиція як загальний фонд знань
2. Країнознавчі фонові знання.
3. Макрофон та мікрофон.
4. Типи тезаурусів (глобальні, регіональні, тощо).
5. Фонова інформація
6. Підтекст та його різновиди.

Література: а) основна [1;3;4;11-15;21];

б) додаткова [22-27].

Тема 13. Лексика, що містить фонову інформацію. Типи реалій

Мета: ознайомити студентів з різними типами реалій, що містять фонову інформацію.

Питання до обговорення

1. Побутові реалії та реалії світу природи.
2. Етнографічні та міфологічні реалії
3. Реалії державно-адміністративного устрою.
4. Ономастичні реалії.
5. Асоціативні реалії.

Література: Література: а) основна [1;3;4;11-15;21];

б) додаткова [22-27].

Тема 14 Способи перекладу слів реалій

Мета: ознайомити студентів з різними способами перекладу слів реалій

Питання до обговорення

1. Транскрибція та трасклітерація.
2. Транскрибування з додатковим поясненням.
3. Дескриптивний або описовий спосіб перекладу.
4. Гіпо-гіперонімічний переклад.
5. Спосіб семантичних аналогій.
6. Калькування

Література: а) основна [1;3;4;11-15;21];

б) додаткова [22-27].

Змістовий Модуль5

Тема 15 Архаїзми та історизми. Способи їх перекладу

Мета: визначити поняття „історизм”, „архаїзм” та ознайомити студентів з різними способами їх перекладу.

Питання до обговорення

- 1.Визначення поняття хронотоп, ситуативний та історичний контекст.
2. Архаїзми та способи їх перекладу.
3. Історизми, церковнослов'янізми, та способи їх перекладу.
4. Практичні завдання і вправи.

Література: а) основна [2;3;4;11-16;25];

б) додаткова [4; 17;18;21;22].

Тема 16 Неологізми, okazіоналізми та способи їх перекладу.

Мета: визначити поняття „неологізм”, „okazіоналізм” та ознайомити студентів з різними способами їх перекладу.

Питання до обговорення

- 1.Потенційні та індивідуально-авторські індивідуально-авторські слова та способи їх перекладу.
2. Архаїзми та способи їх перекладу.
3. Історизми, церковнослов'янізми, та способи їх перекладу.
4. Практичні завдання і вправи.

Література: а) основна [2;3;4;11-16;25];

б) додаткова [4; 17;18;21;22].

Тема 17Сленгізми, жаргонізми та способи їх перекладу.

Мета: визначити поняття „сленгізми”, „жаргонізми” та ознайомити студентів з різними способами їх перекладу.

Питання до обговорення

- 1.Знижена лексика та способи їх перекладу.

2. Сленгізми та способи їх перекладу.
3. Жаргонізми та способи їх перекладу.
4. Практичні завдання і вправи.

Література: а) основна [2;3;4;11-16;25];
б) додаткова [4; 17;18;21;22].

Тема 18Професіоналізми та терміни. Особливості їх перекладу.

Мета: визначити поняття „професіоналізм”, „термін” та ознайомити студентів з різними способами їх перекладу.

Питання до обговорення

1. Термінологія та способи їх перекладу.
2. Філологічна термінологія та особливості її перекладу.
3. Професіоналізми та способи їх перекладу.
4. Практичні завдання і вправи.

Література: а) основна [2;3;4;11-16;25];
б) додаткова [4; 17;18;21;22].

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Test № 1

Ex. 1. Theoretical question: Дослівний та вільний переклад.

Ex. 2. Try to guess the ways of translation:

1. Just a bit later — трохи пізніше.
2. I don't think it'll hurt you, baby. — вважаю, вам воно не буде заважати, люба.
3. Duma - 'Ukrainian historic epic song'. — Дума –українська епічна пісня
4. The student is being asked now. — Студента зараз опитують.
5. You are right to begin with. — Для початку, ви праві.
6. Fearless — безстрашний.
7. Archbishop — архєпископ.
8. No sooner did he start his speech than the President was interrupted. — Невстиг президент розпочати свою промову, як його перервали.

Ex. 3. Translate the following text:

Передова (передовиця) – перша стаття (колонка), в якій викладено офіційний погляд редакції (влади, партії або громадської організації) на актуальну проблему, тему, питання.

Репортаж (фр.reportage) – розповідь з місця подій, оперативний жанр преси, радіо, телебачення, в якому динамічно, з документальною точністю показується дійсність через сприйняття її автором. Є репортажі подієві, неподієві, проблемні, сюжетні, репортажі-роздуми тощо.

Test № 2

Ex. 1. Theoretical question: Поняття «інформація».

Ex. 2. Translate from English into Ukrainian:

Cheer up! He could almost feel the campfire glow of the screen, an international sameness of news that must accompany businessmen everywhere. Staff only! No bail for South African police. Words deceive, while the eyes, hands and heart never do... "I am trustworthy, loyal, and helpful. But I struggle with obedient." Tripp smiled faintly. "I am not looking for a boy scout," he said. Put me in the picture. To collect one's wits. Harbor hope. Take a dim view.

Ex. 3. Try to guess the ways of translation:

1. European — європейський.
2. To get (grow) red — червоніти.
3. Pelmens — пельмені.
4. In those clothes she was by no means non-elegant. — У цій сукні вона була досить елегантна.
5. Books of my father — книжки мого батька.
6. Null and void — недійсний.
7. When he was rich, he used to stay in this hotel. — Зазвичай, він зупинявся у цьому готелі, коли був багатим.
8. Ministry of Health — Міністерство охорони здоров'я.

Test № 3

Ex. 1. Theoretical question:

Give the definition of the terms: loan translation; internationalisms; pseudo internationalisms.

Ex. 2. Try to guess the ways of translation:

1. Senate — сенат (рада університету в Англії, складається переважно з професорів).
2. A shell fell close. — Недалеко пролунав вибух.
3. Kyiv street traffic regulations — правила дорожнього руху міста Київ.
4. National Opera Theatre — Національний оперний театр.
5. State Sword — державний меч.
6. The United Nation — Організація Об'єднаних Націй.
7. She loves all her roles and even misses them should too much time pass without performing them. — Вона любить усі свої ролі. Якщо яку небуть з них не виконує – починає сумувати за нею.
8. Come along and see me play one evening. — Приходь якось ввечері – побачиш як я граю.
9. Mistrust — недовіра.
10. Like one o'clock — миттю, за одну секунду.

Ex. 3. Translate from Ukrainian into English:

Інтерв'ю (анг. Interview, букв.- зустріч, бесіда)- жанр у розмовній формі бесіди автора з компетентними людьми на суспільно важливу тему. Інтерв'ю бувають протокольні, офіційні, інформаційні (повідомлювальні), проблемні, аналітичні та ін. Це власне і є публіцистичний діалог.

Нарис- жанр, в якому на документальній основі. Але з використанням художньо-публіцистичних прийомів зображується об'єктивна картина дійсності або порушується важлива суспільна чи виробнича проблема.

Test № 4

Ex. 1. Theoretical question:

Give the definition of the terms: national biased lexicon; cultural reality.

Ex. 2. Try to guess the ways of translation:

1. Peer-bonded goods — товари для певної вікової групи.
2. Therapeutic — терапевтичний.
3. To become a widow — овдовіти.
4. Sweet-meat — солодке блюдо, приготовлене на цукрі чи меді.
5. Mind your own business — не втручайся не в свої справи.
6. There are a lot of beautiful parks in Kyiv. — У Києві багато цікавих парків.
7. Electoral base — електорат.
8. Weightlessness — невагомість.
9. Replica — точнакопія.
10. My entire eye and Betty Martin! — Несенітниця!

Ex. 3. Translate from Ukrainian into English:

Міністр закордонних справ України, зокрема, розповів, що в роботі Токійського форуму щодо ядерного роззброєння та нерозповсюдження ядерної зброї взяли участь 16 експертів з різних країн світу, в тому числі зі США, Англії, Росії, Індії, Пакистану, України. Серед широкого кола питань основне місце посідали проблеми, пов'язані з ядерними випробуваннями в Індії та Пакистані.

Test № 5

Ex. 1. Theoretical question:

Give the definition of the terms: neologism, archaism.

Ex. 2. Translate into from Ukrainian into English:

Бі-Бі-Сі: А яке значення мають гроші, надіслані заробітчанами в Україну, для української економіки, чи велика це частка в українському ВВП? Що сталося б, якби цих грошей не було в економіці?

Андрій Гайдуцький: Загалом, у 2008 році ми оцінювали ці кошти як 20% до ВВП країни. Також ці кошти є особливо важливими для регіонів. Основна привабливість цих грошей, на відміну від прямих іноземних інвестицій, – це надходження безпосередньо до тих, хто їх потребує, у найбільш депресивні райони сільської місцевості. У той час як більше половини прямих інвестицій зареєстровано в Києві або в обласних центрах.

Якби ці гроші зникли, то ситуація в західних регіонах - після паводків, після інших природних катаклізмів - відновлювалася б значно меншими темпами, ніж це відбувається.

Ex. 3. Translate into Ukrainian. Pay attention on translating idioms:

1. Tired of holidaying in the same old *run-of-the mill* places? Are you searching for sandy white beaches where you can sunbathe till you're *as brown as a berry*, or *round-the-clock* bars and discos where you can dance all night? If so, then your *best bet* is the Costa Blanca in Spain.
2. I'd like to buy one of your computers, but I'm afraid I can't *make head or tail* of all the jargon in your catalogue.

Test № 6

Ex. 1. Theoretical question:

Give the definition of the terms: denotative meaning, connotative meaning.

Ex.2. Translate the following joke and comment on it.

How the media would handle the end of the world:

USA Today: We're dead.

Wall Street Journal: Dow Jones Plummets as World Ends.

Sports Illustrated: Game Over.

Playboy: Girls of the Apocalypse.

Ex.3. Determine the type of negation:

1. Despite this, many problems remain to be solved. 2. In spite of the above critical comments, this volume offers several valuable contributions. 3. The approach essentially ignores these factors. 4. The distinction seems to lack not only psychological reality. 5. The velocity affects the nature of the orbit, not its general size. 6. The reaction did not start until the next morning. 7. No further significance should be attached to the hypothesis. 8. No final decision between all these alternatives is possible at present. 9. No position will be taken on this matter here. 10. I know of no evidence to support this possibility, and the author offers none. 11. A-priori, I would suspect that such evidence does not, and probably cannot exist. 12. This is not to imply that the analysis of these two researchers are identical in every respect.

Test № 7

Ex.1. Theoretical question:

Give the definition of the terms: presupposition, presuppositional dissonance.

Ex. 2. Translate verbal constructions and complexes (Gerundial complexes):

Chester liked a moving day to be dry and fair. I hated the idea of turning out. He did not remember ever having been in that room. Finally, after having abandoned so many, he decided that he must act or return defeated. She consoled herself by thinking that he loved her as much as he was capable of loving. The court was told that the victim had given himself up to police after having been beaten with sticks by a punishment squad. Speaking without thinking is shooting without aiming.

Ex. 3. Translate from Ukrainian:

Кажучи про парламентський аспект співробітництва в рамках НАТО, ми схвалюємо пропозицію Великої Британії розширити спектр взаємодії членів НАТО за межі військової сфери та створити умови для обговорення на регулярних засадах питань оборони, безпеки, торгівлі та економіки. Позитивним прикладом тут може служити Програма наукового співробітництва НАТО. Причому Україна вважає, що вступ до НАТО є, безперечно, невід'ємним правом будь-якої держави.

Test № 8

Ex.1. Theoretical question:

Give the definition of the terms: subtext and its types.

Ex. 2. Translate the text into Ukrainian:

The European Union (EU) was created by six founding states in 1958 (following the earlier establishment by the same six states of the European Coal and Steel Community in 1952) and has grown to 27 member states. There have been five enlargements, with the largest occurring on May 1, 2004, when 10 states joined, and the most recent on January 1, 2007, when Bulgaria and Romania joined. Currently, accession negotiations are underway with several states. The process of enlargement is sometimes referred to as European integration. However, this term is also used to refer to the intensification of cooperation between EU member states as national governments allow for the gradual centralising of power within European institutions.

Ex. 3. Translate the sentences with gerund constructions into Ukrainian:

1. He insisted on taking part in the conference.
2. He insisted on your taking part in the conference.
3. He insisted on being taken to the concert.
4. I object to your discussing this problem now.
5. We hear of his being appointed secretary.
6. She insisted on a telegram being sent to his mother.
7. I never thought of going there without you.
8. They never complained of the conditions of their work being too hard.
9. We spoke about including her in the list.
10. We spoke about her having been included in the list.

Test № 9

Ex.1. Theoretical question:

Give the definition of the terms: allusion and its types.

Ex. 2. Translate the belles-lettres text:

1. My private station being that of a university professor, I was naturally deeply interested in the system of education in England. I was therefore led to make a special visit to Oxford and to submit the place to a searching scrutiny.

2. To my mind these unthinking judgments about our great college do harm, and I determined, therefore, that anything that I said about Oxford should be the result of the actual observation and real study based upon a bona fide residence in the Mitre Hotel.

Ex. 3. Translating the text from Ukrainian:

Представник України детально поінформував учасників токійського форуму про політику України щодо непоширення ядерної зброї. Було наголошено, що Україна одержала у спадок третій за потужністю ядерний арсенал, але добровільно відмовилася від нього. Тому вона має моральне право вимагати від будь-якої держави дотримання засади невикористання ядерної зброї.

Test № 10

Ex.1. Theoretical question:

Give the definition of the terms: occasional information and its types.

Ex. 2. Translate the Ukrainian text into English:

Аналізуючи на прохання УНІАН можливість застосування передбачуваних санкцій до України згідно з резолюцією ПАРЄ, В.ФЕСЕНКО зазначив: «Тут немає нічого драматичного, до критики слід ставитися конструктивно. Але треба бути реалістом – далеко не всі критичні положення в цій резолюції будуть виконані. Звісно, повністю ігнорувати її не можна. Але необхідна широка і політична, і експертна дискусія з приводу того, яким чином виконувати окремі положення резолюції».

Ex. 3. Identify the type of the sentences and mark them S (Simple), Cd (Compound) and Cx (Complex):

- a) She opened the envelope and a sheet of paper fell out of it.
- b) Peter resumed his task silently.
- c) What surprised Jack was that there was no pain about it.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Вагомою складовою фундаментальної підготовки студентів є активне запровадження в систему академічної освіти самостійної теоретичної і

практичної роботи студентів, методичних рекомендацій до написання наукових рефератів, курсових, дипломних і магістерських робіт, а також бібліографічних покажчиків наукової, науково-методичної і художньої літератури.

Самостійна робота передбачає:

- попередню підготовку до практичних занять;
- розв'язання ситуативних задач, завдань і вправ у позааудиторний час;
- підготовку до обговорення окремих питань;
- підготовку доповідей та рефератів англійською мовою;
- самостійне вивчення окремих питань тем курсу;
- огляд рекомендованої літератури англійською мовою.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ

- 1). Предмет, завдання і значення навчальної дисципліни "Вступ до перекладознавства."
- 2). Місце перекладознавства серед інших гуманітарних дисциплін.
- 3). Роль перекладу в розвитку світової культури і взаємозбагаченні культур.
- 4). Переклад у сучасному світі.
- 5). Короткий огляд історії вітчизняного перекладознавства.
- 6). Короткий огляд історії зарубіжного перекладознавства.
- 7). „Переклад” як одне з основних понять перекладознавства, його найхарактерніші та найсуттєвіші ознаки.
- 8). Еквівалентність, її рівні та види, поняття інваріанту.
- 9). Ситуативна та семантичні моделі перекладу.
- 10). Трансформаційна модель перекладу.
- 11). Модель закономірних відповідностей.
- 12). Комунікативно-функціональна модель перекладу.
- 13). Переклад тексту англійською мовою на українську мову та визначення моделі перекладу.
- 14). Переклад як текст. Вимоги до тексту перекладу
- 15). Роль підтексту, пресупозицій та імплікацій при перекладі.
- 16). Розмовні тексти та їх переклад.
- 17). Офіційно-ділові тексти та суспільно-інформативні тексти.
- 18). Наукові тексти та їх переклад
- 19). Релігійні тексти та художні тексти.
- 20). Переклад тексту англійською мовою на українську мову та визначення типу тексту. перекладу.
- 21). Денотативне, сигнікативне та конотативне значення.
- 22). Поняття „слово” у сучасному перекладознавстві.
- 23). Поняття еквіваленту. Різновиди еквівалентів.
- 24). Поняття „інформація” та доцільність його вживання у сучасному перекладознавстві.
- 25). Поняття „екстралінгвістичної” та „лінгвістичної” інформації”.
- 26). Види екстралінгвістичної інформації.

- 27). Константа та okazіональна інформація.
- 28). Види okazіональної інформації
- 29). Важливість алюзивної інформації
- 30). Переклад тексту англійською мовою на українську мову та виявлення екстралінгвістичної та okazіональної інформації.
- 31). Еквівокабульні та нееквівокабульні перекладацькі відповідності.
- 32). Повні та неповні еквіваленти.
- 33). Відсутність кореляції смислового та емоційно-експресивного характеру.
- 34). Відсутність кореляції соціолінгвістичного та фонового характеру.
- 35). Константи та okazіональні відповідності.
- 36). Прямі, синонімічні, гіпо-гіперонімічні, дескриптивні, функціональні та престаційні відповідності.
- 37). Переклад тексту англійською мовою на українську мову та виявлення перекладацьких відповідностей.
- 38). Пресупозиція як загальний фонд знань
- 39). Країнознавчі фонові знання.
- 40). Макрофон та мікрофон.
- 41). Типи тезаурусів (глобальні, регіональні, тощо).
- 42). Фонова інформація
- 43). Підтекст та його різновиди.
- 44). Переклад тексту англійською мовою на українську мову та виявлення фонові інформації.
- 45). Побутові реалії та реалії світу природи.
- 46). Етнографічні та міфологічні реалії
- 47). Реалії державно-адміністративного устрою.
- 48). Ономастичні реалії.
- 49). Асоціативні реалії.
- 50). Переклад тексту англійською мовою на українську мову та виявлення слів реалій.
- 51). Транскрибція та трасклітерація.
- 52). Транскрибування з додатковим поясненням.
- 53). Дескриптивний або описовий спосіб перекладу.
- 54). Гіпо-гіперонімічний переклад.
- 55). Спосіб семантичних аналогій.
- 56). Калькування
- 57). Переклад тексту англійською мовою на українську мову та використання різних способів перекладу слів реалій.
- 58). Потенційні та індивідуально-авторські індивідуально-авторські слова та способи їх перекладу.
- 59). Неологізми та способи їх перекладу.
- 60). Історизми, церковнослов'янізми, власне архаїзми та способи їх перекладу
- 61). Переклад тексту англійською мовою на українську мову та виявлення неологізмів та архаїзмів
- 62). Види лексикографічних посібників.

- 62). Тлумачні словники та їх різновиди.
- 63). Словники синонімів та антонімів.
- 64) Омоніми та їх переклад.
- 65) Пароніми та їх переклад.
- 66) Міжмовна паронімія.
- 67). Прислів'я та приказки і способи їх перекладу.
- 68) Кокні та способи його перекладу.
- 69) Американський сленг та способи його перекладу
- 70) Стейкі словосполучення та кліше.
- 71). Особливості комп'ютерної термінології.
- 72). Культурні реалії української мови.
- 73) Культурні реалії США.
- 74) Культурні реалії Великобританії.
- 75) Культурні реалії Австралії.
- 76) Культурні реалії Канади.
- 77). Культурні реалії російської мови.
- 78) Неологізми та способи їх перекладу..
- 79) Історизми та способи їх перекладу.
- 80). Архаїзми та способи їх перекладу.
- 81). Переклад оказіоналізмів.
- 82). Поняття імплікатури.
- 83) Поняття експлікатури.
- 84) Види екстралінгвістичної інформації.
- 85) Види лінгвістичної інформації.
- 86) Поняття пресупозиції.
- 87). Поняття пресупозиційний дисонанс.
- 88). Різновиди скороченого перекладу.
- 89). Особливості семантичного перекладу.
- 90) Особливості художнього перекладу

Самостійна робота студентів.

Основна мета самостійної роботи— поглибити знання та набути практичних навичок шляхом самостійної роботи з підручниками та іншими джерелами (включаючи Інтернет).

Самостійна робота передбачає:

- попередню підготовку до практичних занять;
- підготовку до обговорення запропонованих питань;
- самостійне вивчення окремих питань тем курсу;
- закріплення практичних навичок аналізу фонетичних, лексичних, словотворчих і граматичних явищ;
- огляд рекомендованої літератури.

ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Система контролю складається з поточного, рубіжного й підсумкового контролю.

Методи і форми поточного контролю індивідуальні. Поточний контроль здійснюється у процесі бесіди, дискусії, у вигляді тестів, індивідуальних і фронтальних опитувань. Поточний контроль знань здійснюється щомісяця шляхом тестування за вивченими темами курсу. Рубіжний контроль у формі перекладу тексту, які охоплюють питання пройдених тем. Підсумковий контроль проводиться наприкінці семестру за умови позитивних оцінок поточного контролю шляхом проведення заліку й письмового іспиту.

Аналіз знань і вмінь студентів здійснюється після проведення поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Співвідношення показників контролю дає змогу скоригувати методи і форми навчальної роботи, визначити відповідні заходи щодо оптимізації навчального процесу.

Екзаменаційна картка складається з одного теоретичного питання і двох практичних завдань, що передбачають:

- теоретичне питання та бесіду на запропоновану тему;
- переклад тексту з англійської мови на українську, аналізу трансформацій перекладу;
- переклад тексту з української мови на англійську, аналізу трансформацій перекладу.

Рівень компетенції студента виявляється на екзамені, для успішної здачі якого студенти повинні вміти:

- швидко та ефективно користуватися різними типами словників при перекладі;
- виконати якісний аотацій ний чи реферативний переклад;
- зробити якісний семантичний переклад публіцистичного чи художнього твору;
- користуватися трансформаціями та знаходити трансформації у будь якому перекладі;
- вміти робити перекладацький аналіз оригіналу/ перекладу текста;

ВИМОГИ ДО ІСПИТУ

Метаіспиту — перевірити здобуті знання з дисципліни, а також вміння визначати комунікативно-стильовий статус тексту, коментувати його семантико-стилістичні особливості та засоби їх відтворення у перекладі, пояснювати стратегію перекладацького рішення у різножанрових текстах.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ОСНОВНА

1. Актуальные проблемы перевода и иностранных языков в лингвистическом вузе — М.: Прогресс, 1996, — 250 с.
2. Апполова М.А. Specific English: Грамматические трудности перевода. — М.: Гносиз, 1977, — 250 с.
3. Бархударов Л.С. Язык и перевод. — М.: Высшая школа, 1973, — 420 с.
4. Виноградов В.С. Введение в переводоведение (общие и лексические вопросы). — М.: Издательство института общего среднего образования РАО, 2001, — 224 с.
5. Виноградов В.С. Лексические вопросы перевода художественной прозы. — М.: Высшая школа, 1978, — 239 с.
6. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. — М.: Аврора, 1980, — 210 с.
7. Коптілов В. Теорія і практика перекладу. — К.: Юніверс, 2003, — 280 с.
8. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад. — Львів: Радуга, 1989, — 235 с.
9. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. — Вінниця: Нова книга, 2002, — 562 с.
10. Карабан В.І. Translation from Ukrainian into English. — Вінниця: Нова книга, 2003, — 608 с.
11. Комиссаров В.П. Слово о переводе. — М.: Гносиз, 1980, — 245 с.
13. Корунець І.В. A Course in the Theory and Practice of translation/ Теорія і практика перекладу. — К.: Вища освіта, 1986. — 435 с.
14. Корунець І.В. Theory and Practice of Translation. — Вінниця: Нова книга, 2001, — 447 с.
15. Крупнов В.Н. Курс перевода. Английский язык. — М.: Аврора, 1978, — 220 с.
16. Казакова Т.А. Практические основы перевода. — Санкт-Петербург: Издательство Союз, 2001, — 317 с.
17. Латышев Л.К. Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания. — М.: Альфа, 1988, — 217 с.
18. Лилова А.С. введение в общую теорию перевода. — М.: МГУ, 1985, — 280 с.
19. Муравьев В.Л. Ложные друзья переводчика. — М.: Прогресс, 1969, — 270 с.
20. Людвигова Е.В. Руководство по переводу технических текстов. — М.: Прогресс, 1964, — 275 с.
21. Рильський М.Т. Мистецтво перекладу. — К.: Лелека, 1975, — 290 с.
22. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. — К.: Вища школа, 1991, — 380 с.
23. Циткина Ф.А. Терминология и перевод. — Львов: Радуга, 1988, — 385 с.
24. Швейцер А.Д. Теория перевода. Статус, проблемы, аспекты. — М.: Альфа, 1988, — 285 с.
25. Bell R.T. Translation and Translating. — London: Cambridge Press, 1991, — 480 p.
26. Hatim B., Mason I. Discourse and the Translator. — New York: Brooklyn Bridge, 1988, — 490 p.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

28. *Ажнюк Б. М.* Українські власні назви (антропоніми й топоніми в англійському написанні) / Мовознавство. — 1993. — № 1.
29. *Кунин А. В.* Фразеология современного английского языка. — М., 1972.
30. *Найда Ю. А.* К науке переводить. Принципы соответствий // Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике. — М., 1978.
31. *Швейцар А. Д.* Теория перевода. — М., 1988.
32. *Grishman R.* Computational Linguistics. An Introduction. — Cambridge, 1987.